

Aan: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Minister E.J. Kuipers
Postbus 20350
2500 EJ 's-Gravenhage

ministervws@minvws.nl

Mercatorlaan 1200
Postbus 20057
3502 LB Utrecht
(088) 505 34 34

Datum: 21 februari 2022
Onze referentie: 20220221/PP/AR
Uw referentie:
Onderwerp Inbreng gesprek en visie op coalitieakkoord

www.demedischspecialist.nl
info@demedischspecialist.nl

KvK nummer 40483480

Geachte minister Kuipers, beste Ernst,

Allereerst wil ik u nogmaals namens 23.000 medisch specialisten in Nederland feliciteren met uw benoeming tot minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. U staat voor een zware taak met grote uitdagingen. Afgelopen twee jaar heeft de Federatie Medisch Specialisten nauw met u samengewerkt tijdens de COVID-19 crisis. Het waren en zijn nog steeds indrukwekkende tijden voor de zorg. Wij zetten deze samenwerking vanuit uw nieuwe rol graag voort. Ik kijk uit naar onze afspraak in maart en deel via deze brief graag onze visie op het coalitieakkoord.

Middellange termijnvisie en investeringen in de zorg

Het kabinet zet met haar coalitieakkoord in op verbeteringen in de gezondheidszorg. De medisch-specialistische zorg in Nederland behoort tot de top van de wereld, overigens voor een gemiddelde prijs, zoals mag blijken uit het rapport van The Commonwealth Fund 'Mirror, Mirror 2021: Reflecting Poorly'. Maar door een combinatie van een jarenlang stijgende druk op de zorg, vergrijzing, tekort aan personeel en het blijven sturen op een lean and mean bedrijfsmodel, hebben we de zorg zo efficiënt ingericht dat het inmiddels piept en kraakt. De zorgsector is niet op zichzelf staand, maar onderdeel van de maatschappij. Een disfunctionerende ziekenhuissector zorgt voor schade in andere sectoren en dat voelt iedereen in de samenleving. Dat heeft deze coronacrisis pijnlijk duidelijk gemaakt. De pandemie leert ons dat er behoefte is aan een middellange termijnvisie voor de ziekenhuizen en investeringen in de medisch-specialistische zorg. Daarom verbaast het ons dat er komende jaren geen forse investeringen worden gedaan zoals in andere sectoren. We moeten de zorg niet zien als kostenpost, maar als een sector om in te investeren.

Preventie en passende zorg

In het coalitieakkoord staat dat het kabinet meer aandacht wil voor preventie en een gezonde levensstijl van jongs af aan. Het Nationaal Preventieakkoord wordt verbreed met mentale weerbaarheid. Wij kunnen dit met enthousiasme ondersteunen. Het sluit aan op onze, reeds in 2016 gepubliceerde, visie Medisch Specialist 2025. Preventie draagt bij aan toegankelijke, innovatieve en betaalbare zorg. Daarnaast kijkt het kabinet breder naar gezondheid. Onderwijs, sport, huisvesting, bestaanszekerheid en leefomgeving dragen allemaal bij. De verbinding tussen domeinen moet worden gelegd om samen de uitdaging voor de toekomst aan te gaan. We zijn blij deze wens ook terug te lezen in het akkoord.

Verder wil het kabinet voor iedereen passende zorg om de zorg betaalbaar, beschikbaar en bereikbaar te houden. 'Dat vraagt van de politiek goede en stevige keuzes en hervormingen, die tijd kosten en waarbij passende zorg de norm is', staat in het regeerakkoord. Wij zijn blij dat het coalitieakkoord voortbouwt op onze inspanningen rond het leveren van passende zorg. We zien hierin een goede basis voor het samen verder aanjagen van de vernieuwing die vanaf de werkvloer wordt vormgegeven.

De Federatie vindt het van belang om te benadrukken dat het aan de patiënt en de dokter is om samen te beslissen wat passende persoonsgerichte zorg is, gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke inzichten, rekening houdend met de individuele context van de patiënt. Het is aan de overheid en de samenleving om te bepalen welke zorg voor vergoeding in aanmerking komt. We stellen daarbij nadrukkelijk dat in de spreekkamer geen ruimte is voor bemoeienis door derden, dat zorgprofessionals niet mogen worden belast met extra controle- en administratielast en dat toezichthouders en uitvoerders zich dienen te onthouden van niet onderbouwde beeldvorming over het leveren van niet-zinnige zorg. De druk op de zorg is immens. Er is behoefte aan samenwerking en steun, niet aan een passende-zorg-politie. De Federatie vindt dat de intrinsieke motivatie van de zorgprofessionals uitgangspunt moet zijn van zorgbeleid. Institutionalisering en bureaucratisering moeten worden teruggedrongen.

Gedeelde verantwoordelijkheid

In het coalitieakkoord staat: 'Voor transformatie naar passende zorg, de bestuurbaarheid van ziekenhuizen en afremmen van perverse prikkels hebben ook medisch-specialistische bedrijven een verantwoordelijkheid. Indien bij deze medisch-specialistische bedrijven onvoldoende verbetering optreedt binnen twee jaar zal er regelgeving komen zodat alle medisch specialisten in loondienst gaan. Daartoe wordt regelgeving voorbereid.'

De veronderstelling dat het verplichten van artsen in dienstverband tot besparingen en sectorvoordelen zal leiden, mist vooralsnog adequate onderbouwing. Het is niet duidelijk welk probleem verplicht dienstverband oplost. Productieprikkels ontstaan niet bij de medisch-specialistische bedrijven, maar komen voort uit de afspraken tussen zorgverzekeraars en ziekenhuizen. Ook medisch specialisten in dienstverband ervaren aanhoudende druk van de ziekenhuisorganisatie om te produceren en te voldoen aan de contracten met zorgverzekeraars. Ik vraag mij af wat wordt bedoeld met 'verbeteringen die moeten plaatsvinden'. Het moet mij van het hart dat deze 'terechtwijzing' volledig verkeerd is gevallen in mijn achterban, nadat medisch specialisten de afgelopen twee jaar enorme inspanningen hebben getoond om de COVID-19 pandemie het hoofd te bieden. Ik weet zeker dat u zich in hun reacties kunt inleven. Het voelt alsof de medisch specialisten een veeg uit de pan krijgen van het nieuwe kabinet. Ik krijg veel reacties van collega's die zich geschoffeerd voelen hierdoor. Ik snap die emotie. Ik begrijp de boosheid van de 7.000 dokters die werken in vrij beroep en zich geconfronteerd zien met dit coalitieakkoord. Met als gevolg ergernissen op de werkvloer. Laten we ervoor oppassen dat we in deze loodzware tijden niet extra onrust creëren. Alvorens de medisch-specialistische zorg in ons land te confronteren met voorbereidingen voor regelgeving over een verplicht dienstverband, vragen wij u om uitgebreider onderzoek te doen naar de gewenste en ongewenste effecten van zo'n maatregel. Zonder goede diagnose komt er geen goede oplossing. De zorgprofessionals hebben nu meer dan ooit behoefte aan vertrouwen en ondersteuning. Er is behoefte aan menskracht, waardering, professionele verantwoordelijkheid, tijd voor de patiënt en de ontwikkeling van het vak.

In de bijlage vindt u verscheidene documenten die inzicht geven in onze visie op diverse dossiers. Medisch specialisten vragen om het terugdringen van de institutionalisering en bureaucratisering. Willen we de patiënt de beste zorg blijven bieden, dan is het cruciaal om de gedrevenheid en het vakmanschap van alle zorgverleners richtinggevend te maken in het zorgbeleid. Geef hun de ruimte en het vertrouwen.

Graag licht ik deze brief tijdens ons gesprek in maart verder toe. Ik wens u veel succes in uw werk als minister.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. P.P.G. (Peter Paul) van Benthem, kno-arts
Voorzitter Federatie Medisch Specialisten